

Bildande av naturreservatet Gunnarstorp i Mörbylånga kommun

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att bilda naturreservatet Gunnarstorp. För att uppnå syftet med naturreservatet beslutar länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter ska gälla i området. Reservatets avgränsning framgår av beslutskarta (bilaga 1) och de gränser som slutligen utmärks i fält.

För naturreservatets långsiktiga skötsel fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 5).

Det här beslutet riktar sig till dig som är fastighetsägare eller har en annan rättighet i området, som till exempel jordbruksarrende, jakträtt eller ledningsrätt.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Miljöbalken 7 kapitlet:

4 § (syftet med naturreservatet)

5 § första stycket (skälen för beslutet)

5 § andra stycket (inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden)

6 § (förpliktelse att tåla visst intrång)

30 § (ordningsföreskrifter)

Förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken med mera:

21 § (förvaltare av naturreservat)

22 § (länsstyrelsen får meddela ordningsföreskrifter)

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och att skydda, vårda, bevara och återställa värdefulla naturmiljöer. Särskilt viktigt att värna om är områdets hässlen (hasseldominerad skog och mosaikmark), lövskog, kalkfuktängar, våtmarker och buskrika brynmiljöer. Områdets gamla hasselbuskar, gamla björkar, ekar och andra lövträd samt inslag av död ved av olika strukturer och nedbrytningsgrad ska bevaras och vårdas.

Reservatet ska också bidra till att hotade, sällsynta och missgynnade arter bland annat inom artgrupperna marklevande svampar, insekter och kärlväxter bevaras och helst ökar för att långsiktigt kunna fortleva.

Inom ramen för ovanstående är reservatets syfte också att ge möjlighet till naturupplevelser och friluftsliv.

För att tillgodose syftet med naturreservatet behövs:

- Att områdets skyddsvärda naturmiljöer bevaras genom föreskrifter som reglerar jord- och skogsbruk och olika typer av exploatering som tar mark och vatten i anspråk.
- Restaurering av våtmarker och fuktängar.
- Friställning av hassel och lövträd, gärna i kombination med bete och skapande av ljusöppna luckor.

Skälen för beslutet

Prioriterade bevarandevärden för naturreservatet Gunnarstorp är de höga naturvärdena knutna till hässle, samt inslag av öppna kalkfuktängar och våtmarker med naturlig hydrologi. Viktiga strukturer är den rikliga förekomsten av gammal hassel och gamla levande och döda träd av olika trädslag. Hassel är det viktigaste värdebärande trädslaget men också andra träd som ek, björk, sälg, rönn och oxel bidrar till naturvärdena. Förekomst av hassel och andra lövträd i olika grader av ljusexponering, inslag av gläntor och våtmarker med örtrika fältskikt samt varierade och flikiga buskage är naturvårdskvaliteter som bör öka. Därför är det lämpligt att skogsbete införs i hässlet.

Skogen i reservatet utgör en värdefull del av Mittlandsskogen, som är ett av norra Europas största sammanhängande lövskogsområde och ett av Sveriges artrikaste landområden.

Prioriterade bevarandevärden är också den höga artrikedomen med flera rödlistade och hänsynskrävande arter. Det gäller inte minst de marklevande svamparna, varav många bildar mykorrhiza med hassel, samt åtgärdsprogramarterna långbensgroda och väddnätjäril.

Skälen för beslutet är också att ge allmänheten tillgång till naturupplevelser och friluftsliv i en vacker och biologiskt rik natur.

För att områdets natur- och friluftsvärden ska bevaras och utvecklas behövs föreskrifter som reglerar markanvändningen och naturvårdande skötsel. Länsstyrelsen anser att områdets höga naturvärden tillsammans med friluftsvärden motiverar att området ges ett långsiktigt skydd genom bildande av naturreservat.

Föreskrifter

För att uppnå syftet med naturreservatet får Länsstyrelsen besluta om föreskrifter. Föreskrifterna är uppdelade i A-, B-, och C-föreskrifter.

- A-föreskrifter förbjuder viss verksamhet och riktar sig till markägare och övriga sakägare, till exempel personer med fiskerätt, jordbruksarrende, jakträtt och ledningsrätt.
- B-föreskrifter beskriver vilken skötsel och vilket intrång som markägare och sakägare ska tåla.
- C-föreskrifter är ordningsföreskrifter som riktar sig till både markägare, sakägare och allmänheten.

A. Föreskrifter om inskränkningar i markägares och annans sakägares rätt inom naturreservatet

Inom reservatet är det förbjudet att:

1. Avverka ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar. Se undantag e), f), g), h), i) och j) under rubriken Undantag från föreskrifterna.

2. Bedriva täkt, gräva, spränga, borra, schakta, fylla ut eller annan markberedning.
3. Dämma, dika, leda bort vatten eller på annat sätt påverka hydrologin.
4. Tippla eller anordna upplag.
5. Uppföra eller utöka byggnad, mast, vindkraftverk eller annan anläggning.
6. Anlägga väg eller parkeringsplats.
7. Uppföra stängsel eller annan hägnad för annat än djurhållningens behov.
8. Använda bekämpningsmedel, kalka eller tillföra växtnäringsämnen.
9. Plantera, så eller införa växter, djur eller andra organismer.
10. Tillskottsutfodra betesdjur. Se undantag k) under rubriken Undantag från föreskrifterna.
11. Använda ivermektinbaserade preparat på betesdjur då de uppehåller sig inom reservatet, annat än vid direkt rekommendation från veterinär.
12. Ta bort eller skada stengärdesgård eller odlingsröse.

Utan Länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att:

13. Rensa diken
14. Uppföra jakttorn
15. Anlägga led eller spång
16. Utfodra vilt
17. Dra fram ny eller förändra befintlig ledning.
18. Ta ned, toppa eller beskära träd i ledningsgatans sidoområde.

B. Föreskrifter om markägare och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter ska tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas:

1. Utmärkning av naturreservatets gränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar.
2. Anläggande och underhåll av informationstavlor, leder och stängselgenomgångar.
3. Beskrining eller fällning av träd som riskerar säkerheten på frekvent använda stigar samt kring fasta anläggningar.
4. Naturvårdande skötsel i huvudsak i form av:
 - Åtgärder för att restaurera och sköta skogsbetesmark så som bete, stängsling och andra anordningar nödvändiga för betesdrift, friställning, luckhuggning, utglesning, röjning och skapande av öppna stråk.
 - Åtgärder för att restaurera och sköta våtmarker och gräsmarker så som stängsling, bete, slåtter, friställning, utglesning och röjning.
 - Åtgärder för att gynna lövträd, buskar och lövträdsföryngring så som friställning, luckhuggning, veteranisering, stängsling, utglesning och röjning.
 - Åtgärder för att gynna förekomsten av död och döende ved så som fällning, ringbarkning, toppkapning, veteranisering och uppläggning av veddepåer.
 - Åtgärder för att bevara och förstärka inslaget av solexponerade, grova och gamla träd och hasselbuskar genom friställning, utglesning, veteranisering och liknande åtgärder.
 - Åtgärder för att gynna ett värdefullt buskskikt och blomning av örter så som skapande av brynmiljöer, öppna stråk och gläntor.

- Åtgärder för att gynna en naturlig hydrologi såsom igenläggning av diken.
 - Åtgärder för att gynna hotade arter knutna till reservatets livsmiljöer såsom uppsättning av mulmholkar och markstörning.
5. Genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt mark- och vattenförhållanden.
 6. Skyddsåtgärder mot invasiva eller främmande arter.

C. Ordningsföreskrifter

Det är förbjudet att inom reservatet:

1. Skada eller störa däggdjur och fåglar, klättra i boträd eller uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt.
2. Bryta kvistar, föra bort eller skada levande eller döda träd och buskar.
3. Plocka mossor, lavar eller vedlevande svampar, utöver enstaka exemplar för artbestämning.
4. Gräva eller dra upp kärlväxter.
5. Starta och landa med luftfartyg som till exempel drönare.

Det är förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

6. Samla in insekter eller andra ryggradslösa djur med fällor som är konstruerade för att döda.
7. Sätta upp skylt, tavla, affisch, konstföremål, orienteringskontroll, snitsel, markering eller liknande.

Undantag från föreskrifter

- a) Föreskrifterna under A och C hindrar inte förvaltaren av naturreservatet att göra de åtgärder som är listade under B-

föreskrifterna ovan. Undantaget gäller även utförare som genomför åtgärder på uppdrag av förvaltaren.

- b) Föreskrifter som är förbjudna under A och C hindrar inte utförandet av åtgärder som någon fått tillstånd till efter prövning av en tillståndspliktig föreskrift. Undantaget gäller enbart föreskrifter som är direkt kopplade till den verksamhet som tillståndet avser.
- c) Föreskrifterna under A och C hindrar inte sjukvården, räddningstjänsten och polisen samt personer på uppdrag av dessa att utföra nödvändiga åtgärder vid insatser.
- d) Föreskrifterna under A och C hindrar inte drift och underhåll av allmän och enskild väg med tillhörande vägområde.
- e) Föreskrifterna under A och C hindrar inte normal drift och underhåll av befintliga ledningar samt underhållsröjning och skogligt underhåll av tillhörande skogsgator. Undantaget inkluderar användande av drönare vid behov.

Föreskrifterna under A och C hindrar inte heller åtgärder för att förhindra akut skada eller återställande av ledning efter akut skada. Detta får utföras omedelbart men Länsstyrelsen ska kontaktas omgående efter genomförd åtgärd.

Upplysningar gällande ledningar

Om en åtgärd inte är förbjuden enligt naturreservatets föreskrifter men ändå kan innebära en väsentlig ändring av naturmiljön behöver verksamhetsutövaren anmäla den planerade åtgärden till Länsstyrelsen för samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken. Inför underhåll av till exempel ledningar är det därför ofta nödvändigt med ett skriftligt samråd med Länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § miljöbalken som beskriver den planerade åtgärden, inklusive hur transport till och från ledningens skogsgata samt hur uppställning och parkering är tänkt att ske.

- f) Föreskrifterna A 1 och C 2 gäller inte träd som har fallit över vägar, leder, ledningar, stängsel, tomtmarker eller åkermarker. Trädet får beskåras eller flyttas till lämplig plats i naturreservatet.
- g) Föreskrifterna A 1 och C 2 gäller inte träd som inom en snar framtid riskerar att falla över vägar, leder, ledningar, stängsel, tomtmarker och åkermarker. Trädet får, efter godkännande från Länsstyrelsens förvaltare, beskåras eller fällas och flyttas till lämplig plats i naturreservatet. Kapning av grenar som hänger ut över reservatsgränsen kräver inget godkännande.
- h) Föreskrifterna A 1 och C 2 gäller inte röjning av mindre träd och buskar av igenväxningskaraktär i betesmark, stängselgata, längs befintliga brukningsvägar samt i anslutning till åkermark efter förvaltarens godkännande. Undantaget avser träd och buskar som har mindre än fem cm stamdiameter i brösthöjd.
- i) Föreskrifterna A 1, C 2 och C 7 gäller inte vid märkning av mittlandsleden samt underhåll såsom röjning och kapning av grenar som hindrar framkomligheten på mittlandsleden längs befintlig sträckning. Föreskrifterna hindrar inte fortsatt underhåll och röjning av det befintliga öppna stråk som löper längs med naturreservatets norra gräns enligt nuvarande bredd.
- j) Föreskrifterna A 1 och C 2 gäller inte fortsatt underhåll och röjning av igenväxningsvegetation längs fastighetsgränsen runt Gunnarstorp 3:5, och det befintliga öppna stråk som löper längs norra gränsen av Gunnarstorp 3:5 enligt nuvarande bredd.
- k) Föreskriften A 10 gäller inte tillfällig tillskottsutfodring vid speciella tillfällen så som extrem torka, in- och utställning samt vinterbete. Undantaget gäller endast efter godkännande från förvaltaren och om utfodring utanför reservatet inte är praktiskt möjlig.
- l) Föreskrifterna C 1 och C 7 gäller inte jakträttsinnehavare vid jakt.

Upplysningar

Utöver ovan angivna föreskrifter gäller annan lagstiftning, bland annat miljöbalkens bestämmelser om strandskydd, artskyddsförordningen, vattenverksamhet med mera, terrängkörningslagen, jaktlagstiftning, och kulturmiljölagen.

Om en åtgärd inte är förbjuden enligt naturreservatets föreskrifter men ändå kan innebära en väsentlig ändring av naturmiljön behöver verksamhetsutövaren anmäla den planerade åtgärden till Länsstyrelsen för samråd enligt 12 kap 6 § MB.

Hundar eller andra husdjur ska alltid hållas under sådan uppsikt att de inte stör djurlivet eller andra besökare i området. Under perioden 1 mars till 20 augusti ska hundar hindras från att springa lösa i marker där det finns vilt. Vilda djur och fåglar är under denna period är extra känsliga för störning då de har ungar. Det framgår bland annat av Lag (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter.

Bestämmelserna i skogsvårdslagen (1979:429) ska inte tillämpas om det som sägs där strider mot föreskrifter för naturreservatet.

Eventuellt gagnvirke som ska tas ut ur naturreservatet i samband med naturvårdsåtgärder och som utförs med stöd av föreskrifter, tillfaller fastighetsägaren.

Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Gunnarstorp
NVR-ID:	2200060
Län:	Kalmar
Kommun:	Mörbylånga
Församling/socken:	Algutsrum
Lägesbeskrivning:	Cirka 4 kilometer öster om Algutsrum
Naturgeografisk region:	N. Öland

Fastigheter:	Gunnarstorp 3:2 och 3:3
Ägarkategorier:	Enskilda
Areal:	Cirka 26 hektar
Landareal:	Cirka 26 hektar
Förvaltare av naturreservatet:	Länsstyrelsen i Kalmar

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Ärendet med att bilda naturreservatet inleddes våren 2023 efter att markägarna meddelat sitt intresse av att skydda fastigheterna. Företaget Naturcentrum har på uppdrag av Länsstyrelsen vid flera tillfällen inventerat naturmiljöer och naturvårdsintressanta svampar vid Gunnarstorp. Under inventeringarna hittades flera hotade arter och det konstaterades att hela området hyser höga naturvärden. Värderingsbyrån syd har på uppdrag av Länsstyrelsen genomfört värdering av fastigheten, varefter Midlers mark och exploatering AB har förhandlat med berörda markägare. Under 2024 tecknades överenskommelse med fastighetsägarna och ersättning betalades ut. För att ta reda på vilka övriga sakägare som finns i området har en fastighetsutredning utförts av Lantmäteriet under 2025.

Remiss

Samråd för naturreservatet Gunnarstorp har genomförts med Naturvårdsverket som tillstyrkt förslaget. Förslag till beslut och skötselplan har därefter skickats på remiss den 2025-09-22 till Mörbylånga kommun, Skogsstyrelsen, Riksantikvarieämbetet, Sveriges Geologiska undersökning (SGU), Transportstyrelsen, Naturskyddsföreningen i Kalmar län, LRF sydost, Mellersta Götalands jordägarförbund, Algustsrum hembygdsförening, Föreningen SydostEntomologerna, Ölands botaniska förening, Ölands naturskyddsförening, Ölands ornitologiska förening, Friluftsrämjandet Region Öst, Station Linné Linnéuniversitetet, Svenska jägareförbundet, Region Kalmar län, Tommy Knutsson,

Honor Prentice samt till grannar med angränsande tomter. Kända sakägare förelades 2025-09-16 med stöd av 24 § förordningen om områdesskydd (1998:1252) enligt miljöbalken att inkomma med yttrande. Under yttrandetiden upptäcktes att E.ON är sakägare och de förelades därför att inkomma med yttrande 2025-10-16.

Förslag till beslut har även med stöd av 47 och 49 §§ delgivningslagen (SFS 2010:1932), kungjorts i ortstidningarna Kalmar läns tidning den 2025-09-18, Post och inrikes tidning den 2025-09-19, Ölandsbladet den 2025-09-20 och Barometern OT den 2025-09-20.

Yttranden har inkommit ifrån E.ON, Thomas Klang, Linnéuniversitetet, Skogsstyrelsen, SGU, Region Kalmar län och Mörbylånga kommun. Yttrandena sammanfattas nedan.

Sveriges geologiska undersökning, SGU, meddelar att de avstår från att yttra sig.

Mörbylånga kommun meddelar att de inte har några synpunkter.

E.ON tillstyrker förslag till beslut om naturreservat under förutsättning att det i undantagen från föreskrifter framgår att akuta åtgärder får ske men att samråd/meddelande till Länsstyrelsen kan ske i efterhand. E.ON belyser vikten av att få göra underhåll och reparation av ledningar, inklusive schaktning, grävning och framföring och parkering av maskiner. För planerade åtgärder på befintliga anläggningar anser E.ON att ett samråd med Länsstyrelsen enligt 12 kap 6§ MB tillsammans med eventuella försiktighetsåtgärder är ett lämpligt förfarande.

E.ON är av uppfattningen att toppning och beskärning utanför ledningsgatan fortsatt bör få ske och att det tydligt bör framgå i handlingarna att en sådan åtgärd ska kunna ges dispens. Om det i framtiden blir aktuellt med förändring av elnätet och/eller nyanslutning inom eller i närheten av området, bör det framgå i reservatföreskrifterna att förändring av elnätet får tillståndsprövas.

E.ON bifogar en karta som visar ett lokalnät som består av markförlagda kablar.

Länsstyrelsens kommentar: I det remitterade förslaget formulerades undantaget som rör underhåll av ledningar enligt följande:

”e) Föreskrifterna under A och C hindrar inte normal drift och underhåll av befintliga ledningar samt underhållsröjning och skogligt underhåll av tillhörande skogsgator enligt gällande ledningsrätt, servitut eller nyttjanderätt.”

För att tillgodose E.ON:s behov så mycket som möjligt har följande ändringar gjorts:

Länsstyrelsen gör följande tillägg till undantag e): ”Föreskrifterna under A och C hindrar inte heller åtgärder för att förhindra akut skada eller återställande av ledning efter akut skada. Detta får utföras omedelbart men Länsstyrelsen ska kontaktas omgående efter genomförd åtgärd.”

Direkt efter undantag e) lägger Länsstyrelsen även till en upplysningstext gällande ledningar som informerar om att det kan krävas samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken även för åtgärder som inte är förbjudna enligt föreskrifterna.

Länsstyrelsen lägger även till följande tillståndspliktiga föreskrifter under A föreskrifterna:

17. Dra fram ny eller förändra befintlig ledning.
18. Ta ned, toppa eller beskära träd i ledningsgatans sidoområde.

Thomas Klang skriver i sitt yttrande att förslaget verkar genomtänkt och intressant. Inga tillkommande begränsningar införs som påverkar äganderätten, servitut eller väg enligt gällande hävd och muntligt avtal. Underhållsarbete vid infart och utfart och runt sin fastighet ska fortsatt vara tillåtet. Han vill inte att parkeringsplats, staket eller informationstavla placeras framför norra gränsen till sin fastighet.

Länsstyrelsens kommentar:

Efter dialog med Thomas Klang lägger Länsstyrelsen till undantag j) som lyder: "Föreskrifterna A 1 och C 2 gäller inte fortsatt underhåll och röjning av igenväxningsvegetation längs fastighetsgränsen runt Gunnarstorp 3:5, och det befintliga öppna stråk som löper längs norra gränsen av Gunnarstorp 3:5 enligt nuvarande bredd."

Länsstyrelsen har sett över behovet av parkering och bedömer att det i nuläget inte finns behov av parkeringsplats i reservatet. Därför har "anläggning av parkering" tagits bort från föreskriften B2. Förslag till placering av skylt flyttas en bit längre in på Mittlandsleden så att den inte ligger framför Gunnarstorp 3:5.

Skogsstyrelsen ställer sig positiv till att området skyddas långsiktigt och tillstyrker att naturreservatet med tillhörande skötselplan bildas enligt förslag.

Linnéuniversitetet tillstyrker förslaget och kommenterar vikten av att följa upp betesdjurens effekt och vid behov förstärka med kompletterande insatser för att uppnå önskad begränsning av igenväxning. Kor är mindre effektiva på att röja sly än får, getter och häst. De uppmanar till försiktighet angående den nämnda brakveden i området. Brakved är giftigt och kan leda till störningar i mage och tarm och värsta fall svåra förgiftningstillstånd hos häst och nöt.

Region Kalmar län ställer sig positiva till bildandet av naturreservatet och hur detta kommer att bidra till att naturmiljöerna får en ändamålsenlig skötsel och att upplevelsevärden bevaras. De tillägger att hållbar turism i skyddade områden ger människor möjlighet att uppleva naturen och möjlighet till ökad förståelse för naturvårdsarbete.

Kompletteringar

Förutom ovan nämnda ändringar har följande kompletteringar gjorts efter remisstiden:

- Undantag i) som i den remitterade versionen löd "Föreskrifterna A 1 och C 2 hindrar inte kapning av grenar som hindrar framkomligheten på mittlandsleden." har kompletterats med följande lydelse: "Föreskrifterna A 1, C 2

och C 7 gäller inte vid märkning av mittlandsleden samt underhåll såsom röjning och kapning av grenar som hindrar framkomligheten på mittlandsleden längs befintlig sträckning. Föreskrifterna hindrar inte fortsatt underhåll och röjning av det befintliga öppna stråk som löper längs med naturreservatets norra gräns enligt nuvarande bredd.”

- Under avsnittet om ”Friluftsliv” i skötselplanen läggs till att mindre stigar vid behov kan röjas fram, samt att stängselgenomgångar kan sättas upp om området betas. Åtgärderna har stöd av en B-föreskrift som fanns med även i den remitterade versionen.
- Åtgärder för att gynna förekomsten av död ved så som fällning, ringbarkning, toppkapning, hamling och uppläggning av veddepåer läggs till i skötselplanen under rubriken ”2.2 Generella skötselåtgärder”. Åtgärderna har stöd av en B-föreskrift som fanns med även i den remitterade versionen.
- Den allmänna vägen i norr har ritats bort från naturreservatet då det inte finns någon anledning att låta den ingå i naturreservatet.
- Även vissa omdisponeringar, justeringar av tabeller, förtydliganden och språkliga korrigeringar har gjorts.

Motivering till beslutet

Naturreservatets naturmiljöer och dess ekosystem utgör mycket viktiga livsmiljöer för hotade, sällsynta och missgynnade arter. Bevarandet av området är prioriterat i enlighet med den nationella strategin för skydd av skog. Gunnarstorp har höga värden på beståndsnivå och hassellundar ingår i naturtypen ädellövskog som är en särskilt prioriterad skogstyp. Området ligger dessutom i en skogsbiologisk värdestrakt för ädellövskog.

Naturreservatets södra del gränsar till ett biotopskyddsområde (SK 91-2011) som i sin tur angränsar till naturreservatet Långgrälla-Borg. Strax norr om Gunnarstorp ligger även Naturreservatet Vanserumbäck. Placeringen i en skogsbiologisk värdestrakt mitt emellan andra skyddade områden gör att skyddet bidrar till bättre grön infrastruktur och ökad biologisk mångfald på landskapsnivå.

För att naturreservatets skyddsvärda naturmiljöer ska kunna bevaras och utvecklas får de inte utsättas för till exempel exploatering eller andra verksamheter på ett sådant sätt att det påverkar deras naturvärden, ekosystem eller hydrologiska förhållanden negativt.

Bildandet av naturreservatet bidrar till att naturmiljöerna får en ändamålsenlig skötsel och att upplevelsevärden bevaras.

Nationella och regionala intressen

Området ingår i riksintressen för naturvård, kulturmiljövård rörligt friluftsliv samt för obruten kust enl. 3 kap 6 § och 4 kap 1-2 § MB.

Miljökvalitetsmål

Bildandet av naturreservatet bidrar till att uppfylla miljökvalitetsmålet Levande skogar genom att cirka 25 hektar skyddsvärd produktiv skogsmark undantas från skogsproduktion och ges ett långsiktigt skydd. Naturreservatet bidrar även till uppfyllande av de regionala delmålen för miljökvalitetsmålen myllrande våtmarker samt ett rikt växt- och djurliv.

Ekosystemtjänster

Länsstyrelsen bedömer att naturreservatet bidrar med flera olika ekosystemtjänster tack vare att områdets biologiska mångfald bevaras i friska och varierande naturmiljöer. En hög biologisk mångfald försäkrar oss tillgång till alla nyttor arterna bidrar med i ekosystemen. Exempel på ekosystemtjänster i naturreservatet är vattenrening, flödesreglering, luftrening, pollinering, estetiska naturupplevelser och rekreation och hälsa.

Länsstyrelsens bedömning

Lämplig användning av markområde

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken ska denna tillämpas så att bland annat värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras. Länsstyrelsen har, i enlighet med 3 kap. miljöbalken, prövat och funnit att bildandet av naturreservatet Gunnarstorp är förenligt med en, från allmän synpunkt, lämplig

användning av markområdet och att beslutet inte strider mot gällande kommunal översiktsplan.

Konsekvensutredning av påverkan på allemansrätten

Länsstyrelsen bedömer att det saknas skäl för en konsekvensutredning av de föreslagna ordningsföreskrifterna enligt C, eftersom de innebär så begränsade konsekvenser. Detta enligt vad som sägs i 3 och 4 §§ förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

Intresseprövning

Naturreservatet utgör ett mycket värdefullt område som hyser miljöer med en stor mångfald av växt-, svamp- och djurarter. Länsstyrelsen har i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken prövat och funnit att bildandet av naturreservatet Gunnarstorp inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten, än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Länsstyrelsen bedömer att de allmänna intressena gällande områdets höga naturvärden överväger den enskildes rätt till viss markanvändning som kan påverka området negativt.

Föreskrifterna och avgränsningen är anpassade till naturreservatets syften och värden. Om det senare visar sig finnas nya skäl eller behövas ytterligare inskränkningar för att uppnå syftet med skyddet får Länsstyrelsen meddela beslut om detta.

Du kan överklaga beslutet

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen, Klimat- och näringslivsdepartementet, se bilaga 4.

Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken och 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. träder i kraft den dag som framgår av kungörelsen i Länsstyrelsens författningssamling och gäller omedelbart även om de överklagas.

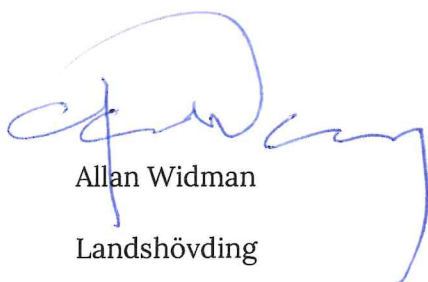
Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling, i Post- och Inrikes Tidningar 2025-12-05, Kalmar läns tidning 2025-12-04, Ölandsbladet 2025-12-06 och Barometern OT 2025-12-06. Berörda

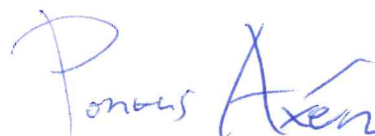
anses ha fått del av beslutet den dag kungörelsen varit införd i ortstidning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Allan Widman med naturvårdshandläggare Pontus Axén som föredragande.

Allan Widman
Landshövding

Pontus Axén

Pontus Axén

Naturvårdshandläggare

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Översiktskarta
3. Sakägarförteckning (endast till sakägare)
4. Hur man överklagar
5. Skötselplan
 - 5.1 Skötselplanskarta

Sändlista

Sakägare enligt bilaga 3 sakägarförteckning

Övriga

Naturvårdsverket

Havs- och vattenmyndigheten

Skogsstyrelsen

Riksantikvarieämbetet

Sveriges geologiska undersökning

Lantmäteriet (via naturvårdsregistret)

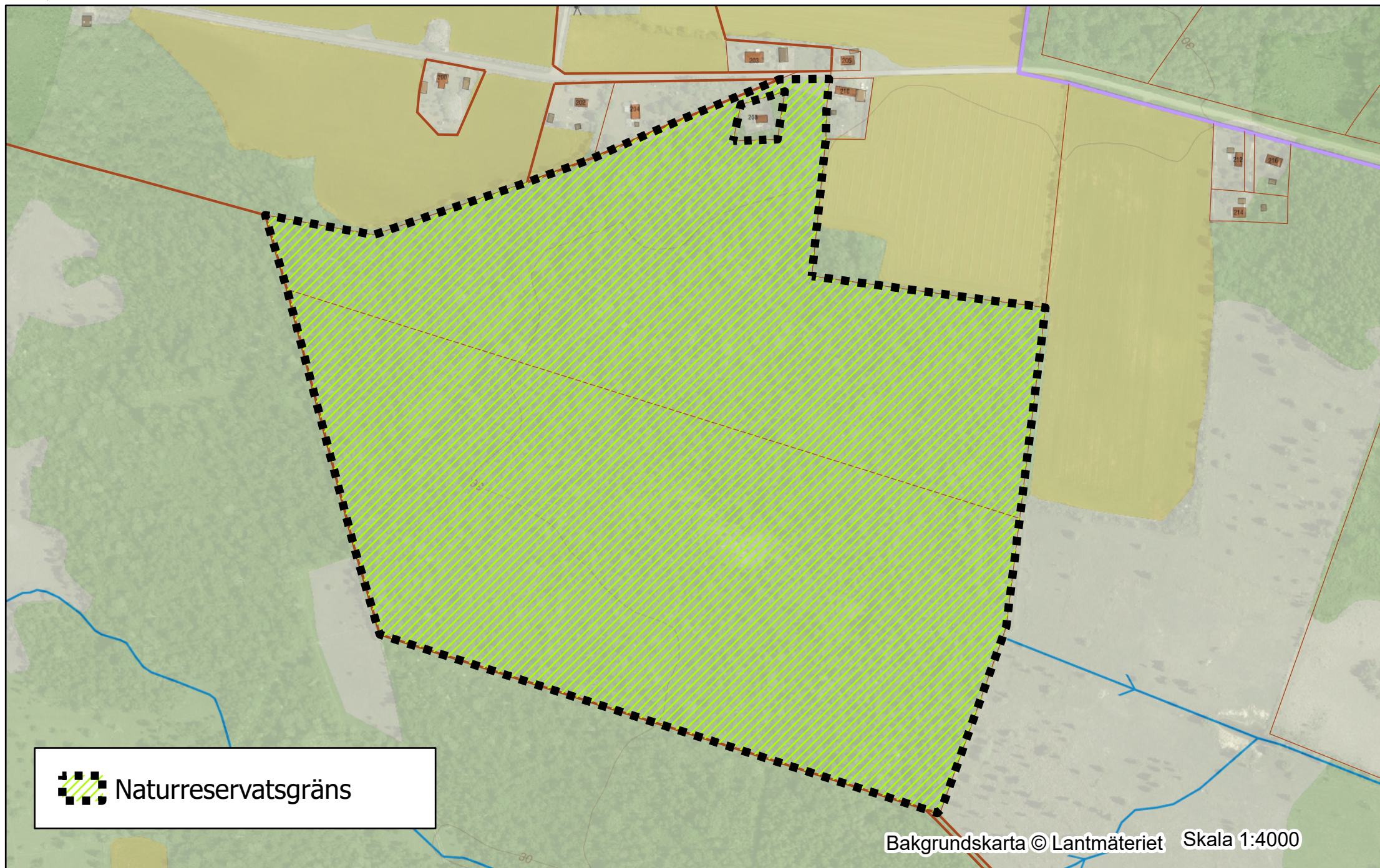
Statens jordbruksverk

Mörbylånga kommun

Boverket

Beslutskarta Naturreservatet Gunnarstorp

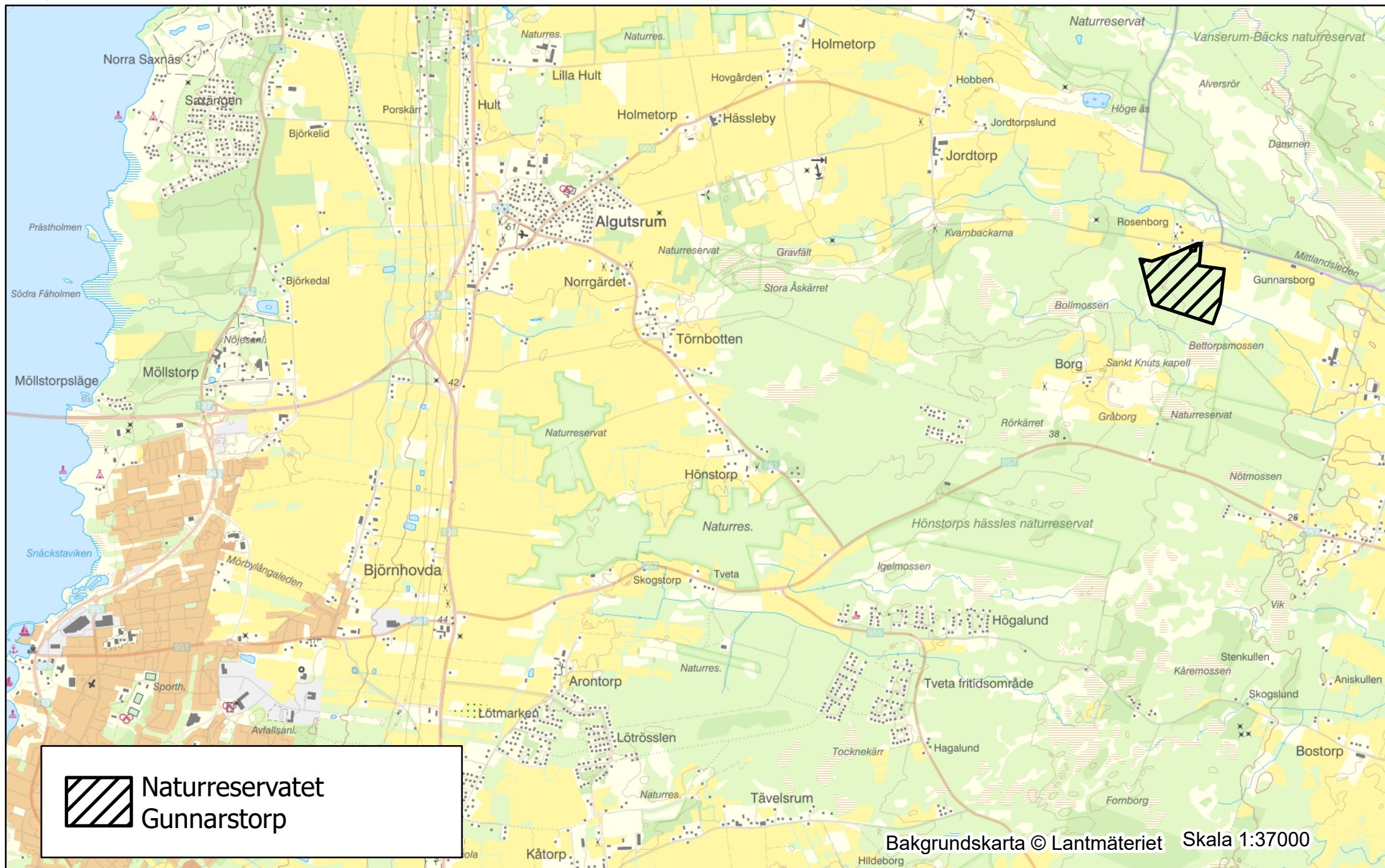

Länstyrelsen
Kalmar län

Översiktskarta Naturreservatet Gunnarstorp

Bilaga 2. Översiktskarta.
Tillhör Länstyrelsens ärende dnr
10260-2023

Sakägarförteckning

Objekt	Ägare/innehavare, Adress	Anmärkning
Gunnarstorp 3:2	David Jarl Solberga Ängsväg 15 Lgh 1401 125 44 ÄLVSJÖ Susanne Johansson Järnvägsgatan 11 646 34 GNESTA	
Gunnarstorp 3:3	David Jarl Solberga Ängsväg 15 Lgh 1401 125 44 ÄLVSJÖ Susanne Johansson Järnvägsgatan 11 646 34 GNESTA	
JAKT		
	Per Anders Bertil Björkelind Solvägen 16 387 92 Borgholm	
NYTTJANDERÄTT		
Belastar Gunnarstorp 3:2 och 3:3	E.on Sverige AB elanslutning@eon.se	Ledning
Serv 1 08-NMÖ-432.1 Till förmån för Mörbylånga Gunnarstorp 3:5	Klang, Stieg Thomas Mickelsbergsvägen 48 129 50 HÄGERSTEN	Servitut, Väg

Belastar Gunnarstorp 3:3		
-----------------------------	--	--

Ni kan överklaga beslutet hos regeringen

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos regeringen.

Så här överklagar ni beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Kalmar län antingen via e-post; kalmar@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Kalmar län, 391 86 Kalmar.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 27 december 2025. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det regeringen som beslutar om tiden kan förlängas.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer ert överklagande bifogar ni kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, kalmar@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 80 00. Ange diarienummer 10260-2023.

Skötselplan för naturreservatet Gunnarstorp i Mörbylånga kommun

Skötselplanen är ett praktiskt handlingsprogram för syftet med och skötseln av ett naturreservat. Syftet med reservatet och föreskrifterna i beslutet bestämmer skötselplanens inriktning.

Innehåll

Skötselplan för naturreservatet Gunnarstorp i Mörbylånga kommun

1. Beskrivning av reservatet	3
1.1 Sammanfattning.....	3
1.2 Historisk och nuvarande mark-och vattenanvändning	4
2. Översiktlig målbild och generella riktlinjer.....	7
2.1 Övergripande mål med skötseln.....	7
2.2 Generella skötselåtgärder	8
3. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder	9
3.1 Skötselområde 1: Hässle (ca 25 hektar)	9
3.2 Skötselområde 2: Fuktäng och kärr (ca 1 hektar)	11
4. Friluftsliv	13
5. Dokumentation och uppföljning	14
5.1 Dokumentation och uppföljning av skötselåtgärder	14
5.2 Uppföljning av bevarandemål	14
5.3 Revidering av skötselplan	15
6. Artlista	15
7. Referenslista	18
8. Bilagor	19

1. Beskrivning av reservatet

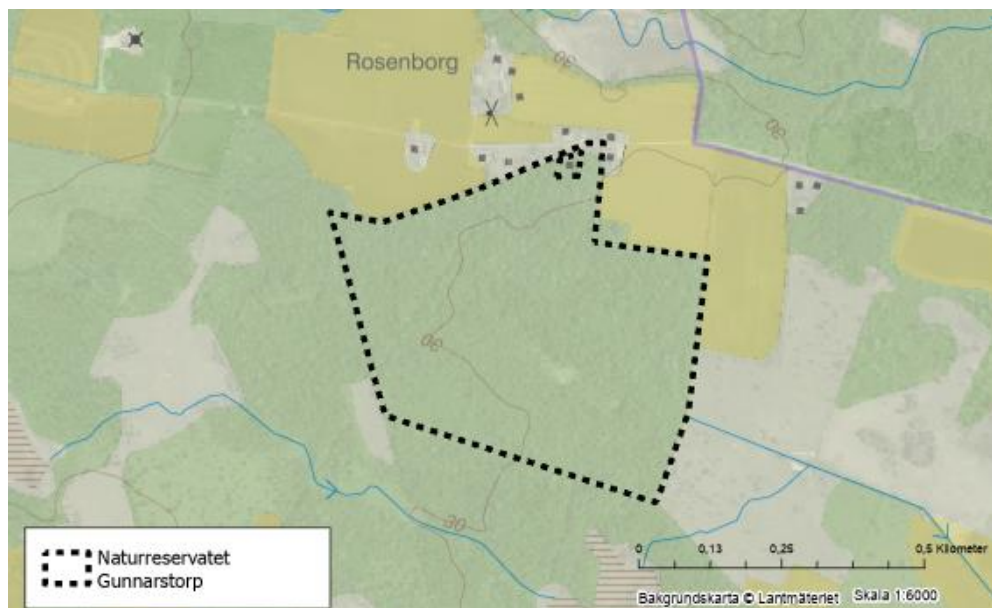
1.1 Sammanfattning

Naturreservatet Gunnarstorp är beläget i Mittlandsskogen, centralt på Öland, cirka 4 kilometer öster om Algutsrum. Området domineras av hasselbevuxen skog, ett så kallat hässle med inslag av framför allt björk. I trädskiktet hittas också andra trädslag som ek, oxel, sälg med flera. Många intressanta arter av marklevande svampar har hittats i området. Flera svamparter är starkt hotade och hittas uteslutande på kalkrik mark med kontinuitet av hassel eller lövträd.

Insprängt i hässlet finns små igenväxande fuktängar med kärlväxter såsom småvänderot och orkidén ängsnycklar. Grunda vattensamlingar som värms upp tidigt på våren är viktiga för den nära hotade långbensgrodan, som på våren kommer hit för att lägga ägg.

Området har historik som betad utmark. Äldre flygfoton skvallrar om det i vissa delar av området tidigare har funnits en större mosaik av öppna ytor som brutit av i den i övrigt täta skogen.

Naturtyper	Areal i hektar
Hässle och lövskog	Ca 25
Fuktäng (öppen och igenvuxen)	Ca 1
Varav produktiv skogsmark	Ca 25
Natura 2000-naturtyper (gynnsam och ogynnsam bevarandestatus)	Areal i hektar
6410 - Kalkfuktängar	Ca 0,3
Arter enligt Art- och habitatdirektivets bilaga 2	
1065 Väddnätfjäril, <i>Euphydryas aurinia</i>	

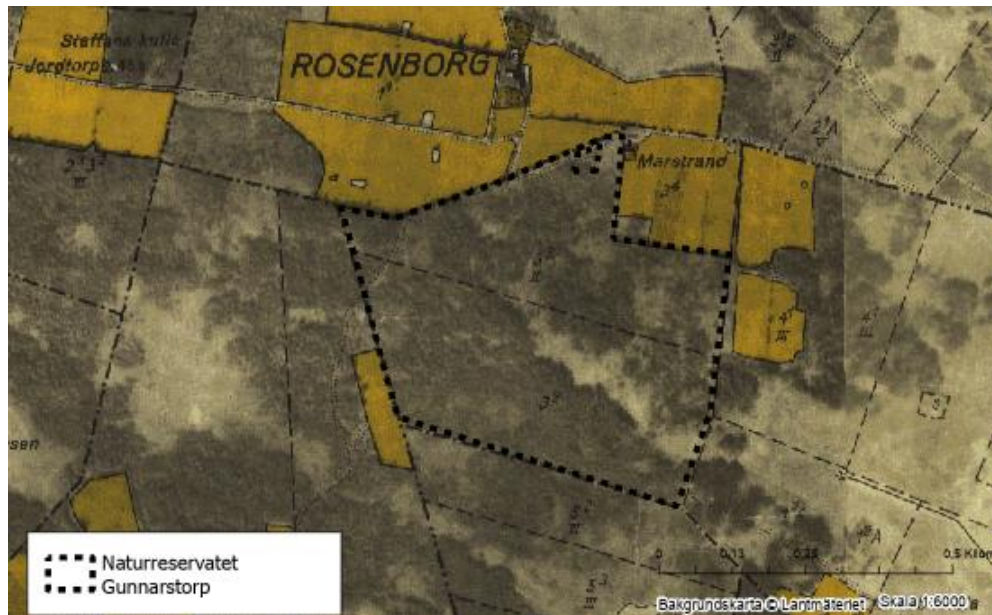

1. Naturreservatet Gunnarstorp

1.2 Historisk och nuvarande mark-och vattenanvändning

Området har historiskt tillhört byn Gunnarstorps utmarker. I protokollet till laga skifteskartan från 1839 anges olika delar av området bland annat som "betesmark" och "något skogsbeväxt mark". Markens stenbundenhet är noterad men de olika trädslagen nämns inte. Naturreservatet saknar registrerade fornlämningar men i östra delen finns gott om stenrösen som tyder på äldre tiders jordbruk.

Under 1960-talet var området till större del skogsklätt men med inslag av en finskalig öppen mosaik i delar av området. Området har fått sköta sig själv under längre tid och idag har de flesta tidigare öppna ytorna vuxit igen.

2. Ekonomisk karta från 1940-talet.

1.3 Naturbeskrivning och biologiska bevarandevärden

De öländska hässlarna är särskilt värdefulla naturmiljöer som saknar motsvarighet i Europa. Naturreservatet Gunnarstorp domineras av hässlen med överståndare av främst björk, men också andra träd som ek, oxel, sälg, vildapel, asp, ask och gran. Övergången mellan rent hässle och hasselrik lövskog är flytande. I delar av området är uppslaget av ask-, alm- och hagtornsly mycket påtagligt, men ljuskrävande träd som ek, björk och vildapel har uppenbart svårt att förnya sig i skuggan av hasselbuskarna.

Den leriga moränen som vilar på en bädd av öländsk kalksten präglar områdets växtlighet. På marken växer blåsippor, humleblomster och kransmossa. Mer sällan hittas storrams, tandrot, strävlosta samt orkidéerna skogsknipprot och nästrot.

Hässlarna är huvudsakligen täta och skuggiga efter många år av ohävd men i områdets södra del finns glesare och lite torrare partier där brudbröd fortfarande härdat ut. Det finns också fuktigare partier där hasseln växer på socklar och marken präglas av stenblock.

Likt många andra äldre hässlar i Mittlandsskogen har Gunnarstorp en rik och säregen svampflora (svampflora) knuten till sig. Intressanta svampfynd har bland annat gjorts av Naturcentrum som på uppdrag av länsstyrelsen inventerat området 2018 och 2024. Inom reservatet har en rad rödlistade svampar hittats, såsom

berryllspindling (EN), praktspindling (VU) och violettfootad puderskivling (NT), för att nämna några. Ett tjugotal fynd av kungsspindling (NT) gör reservatet till Kalmar läns kanske viktigaste område för arten som vi idag känner till.

Kombinationen av mager kalkrik mark och hassel med lång kontinuitet är avgörande för en mängd exklusiva svamparter som lever i symbios med hasselbuskarna, vars rötter de nyttjar för intag av kolhydrater. Även eken är ett viktigt träd för arter som pilfotsspindling (VU), grisspindling (VU) och mjölspindling (VU) som främst tycks bilda mykorrhiza med ek. Många av svamparna dyker gärna upp på torr och stenig mark med avsaknad av tjocka förnalager.

Flera av hässlets svampar såsom frostspindling (EN), lundröksvamp (EN) och solvändespindling (NT) är värmeälskande och gynnas av ett visst ljusinsläpp eller klimatiskt varma lägen. Men det finns också arter som den violetta fingersvampen (VU), som gynnas av väl skuggad mark som håller en jämn fuktighet. Även om de marklevande svamparna särskilt sticker ut så finns det också spännande arter som lever på död ved. Som exempel kan nämnas svampen gulfotshätta som nästan alltid hittas på murkna stammar på platser med långvarig kontinuitet av lövträdsbevuxen mark.

Hasselbuskarna på friskare mark är bitvis ganska grova och har gett upphov till rikligt med grov död hasselved. Död ved finns även i form av äldre björkhögstubbar i olika höjd och i norr finns flera ganska grova almar som dött i almsjukan.

Insprängt i det täta hässlet finns inslag av öppen våtmark och fuktäng som dessvärre hotas av stark igenväxning av buskar och sly från kanterna. På tunna eller osammanhängande lager av svämsediment hittas kärlväxter som älvväxing, ängsstarr (NT), småvänderot (VU) och strandmaskros. Den sent blommande ängsvädden är en viktig värdväxt för den hotade väddnätfjärilen (VU) som observerats i området 2003. Orkidén ängsnycklar förekommer ganska rikligt, medan dess familjemedlemmar kärrknipprot och brudsporre tycks ha en tynande tillvaro. I bottenskiktet hittas ett visst inslag av rikkärsmossor som kärrspärrmossa och guldspärrmossa. De grunda våtmarksmiljöerna lockar långbensgrodan som under tidig vår kommer hit och lägger sin rom.

De fuktiga ytorna är utan återupptagen hävd dömda till långsam igenväxning av bland annat brakved och ask som idag håller en stark ställning, inte minst i kantzonerna. Andra arter som på Öland gärna

bildar täta ensartade bestånd i ohävdade skogsmyrar är gräset blååtel och halvgräset ag.

3. Gamla högstubbar av flerstammig björk

2. Översiktlig målbild och generella riktlinjer

2.1 Övergripande mål med skötseln

Målsättningen med skötseln är att bibehålla och förstärka de naturtyper, strukturer och arter som utpekats i beslutets syfte och skäl. Naturreservatet ska i huvudsak präglas av hasselbevuxna marker med lång kontinuitet av hassel och inslag av andra lövträd.

Ett visst ljusinsläpp anpassat för rödlistade svampars behov, bör skapas i lämpliga delar. Om möjligt bör därför bete, företrädesvis med nötkreatur, bedrivas i området. Friställning av en del äldre träd- och hasselbuskar samt naturvårdande rójningar som trycker tillbaka

igenväxningsvegetation är gynnsamt, men efterföljande bete är ofta en förutsättning för att undvika återkommande igenväxning. En förhoppning är att betesdjur kan beta bort den stora mängd lågvuxet asksly som etablerat sig.

Att motverka igenväxning är viktigt inte minst i fuktängsmiljöerna där hävdgynnade arter får det allt svårare i takt med att ask, brakved och blåtåtel breder ut sig.

2.2 Generella skötselåtgärder

Vissa generella skötselåtgärder ska kunna genomföras i hela reservatet för att långsiktigt kunna bevara och utveckla naturvärdena. Följande åtgärder kan utföras även om de inte står angivna under respektive skötselområde:

- Om betesdjur finns att tillgå bör stängsling och bete ske. Antalet djur ska anpassas till fällans storlek, säsong och djurslag för att uppnå lagom betesintensitet så att naturvärdena gynnas. Fällindelning med rotationsbete kan vara ett sätt att motverka igenväxning och gynna blomning och frösättning, samt eventuellt viss föryngring av betesbegärliga trädslag. Ett naturvårdsanpassat åretruntbete kan eventuellt vara lämpligt, men lämplig betesregim kan förändras över tid och behöva anpassas. Bete med nöt och häst av raser som håller efter igenväxningsvegetation är att föredra. Fårbete riskerar ofta att leda till minskad blomrikedom och bör därför inte bedrivas om inte långa betesuppehåll som möjliggör för rik blomning och frösättning kan ske.
- Veteranisering av lämpliga träd och hasselbuskar. Veteranisering innebär att man medvetet skapar håligheter, barklös stamved, eller kapar grenar eller toppar för att gynna krävande arter. Veteranisering kan också användas som ett sätt att långsamt och skonsamt skapa större ljusinsläpp i skogen i stället för att avverka.
- Åtgärder för att gynna förekomsten av död och döende ved så som fällning, ringbarkning, toppkapning och uppläggning av veddepåer får utföras.
- Forn- och kulturlämningar kan med fördel röjas fria från yngre träd och yngre buskar av igenväxningskaraktär. Träd som fallit ner på kulturlämningar får även flyttas åt sidan. Viktigt är att inga äldre eller på annat sätt

naturvårdsintressanta träd eller hasselbuskar tas ner i samband med åtgärderna.

- Åtgärder för att bekämpa invasiva främmande arter får utföras.
- Åtgärder för att gynna hotade arter knutna till reservatets livsmiljöer, såsom uppsättning och underhåll av mulmholkar eller liknande får utföras.
- Utsättning av arter knutna till reservatets livsmiljö får utföras.
- Åtgärder för att gynna naturlig hydrologi så som igenläggning av diken. Åtgärderna omfattas av gällande vattenlagstiftning och det ska utredas hur angränsande fastigheter kommer påverkas. Markägare och andra rättighetsinnehavare utanför reservatet behöver godkänna åtgärderna om deras mark kommer påverkas.

Eventuell utförsel, flisning och bränning av avverkat material ska ske vid en tidpunkt som så lite som möjligt missgynnar insekter och andra organismer som förökar sig i materialet.

Naturvårdsåtgärder ska ske vid en tid och på ett sätt som inte påverkar störningskänsliga skyddsvärda arter negativt. Maskinnella åtgärder genomförs inte under fåglarnas huvudsakliga häckningstid.

Naturvårdsåtgärder ska inte ske vid en tid och på ett sätt som skapar körskador.

3. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Reservatet är indelat i 2 skötselområden. Avgränsning av skötselområdena 1-2 framgår av bifogad skötselplankarta, bilaga 5.1.

3.1 Skötselområde 1: Hässle (ca 25 hektar)

Beskrivning

Skötselområdet utgörs av hasseldominerad skog (hässle) med varierande inslag av björk, som är den dominerande naturtypen i reservatet. Spritt i området växer andra träd såsom oxel, ek, sälg m.m. Eken

är liksom hasseln troligen viktig som mykorrhizapartner till flera svamparter. Ofta finns ett rikt inslag av små askar och hagtornbuskar. Hässlet är mestadels tätt och skuggigt, men glesare partier förekommer. Området har höga naturvärden med många intressanta marksvampar. De flesta svampfynden har gjorts i södra halvan av skötselområdet men även i norra halvan har en del intressanta fynd av hotade svampar gjorts. En del intressanta svampar såsom pilfots-spindling (NT) och frostspindling (EN) har noterats växa i nära anslutning till fuktängsmiljöerna i skötselområde 2.

Bevarandemål

- Skötselområdet ska utgöras av hässle som domineras av gammal hassel. Om betesdjur finns att tillgå bör större delen av skötselområdet utgöras av livsmiljötypen trädklädd betemark, skogsbete (9070).
- Förutom hassel ska det finnas varierande inslag av andra lövträd såsom björk, ek, oxel, sälg, vildapel och om möjligt trots härjande trädjukdommar, ask och alm. I lämpliga bryn bör det även finnas inslag av blommande buskar.
- Det ska finnas gamla träd och efterträdare i olika generationer, död och döende lövved samt hålträd.
- Uppväxt av sly ska inte tillåtas skada naturvärdena.
- Det ska finnas rikligt med marklevande svampar och insekter knutna till hässlen.
- På lämpliga ställen bör det finnas inslag av luckor i träd- och buskskiktsskikt och glesa partier som skapar mosaik och ljusinsläpp på värdefulla träd, hasslar och på marken. Inslag av flikiga öppna ytor och brynmiljöer bör finnas i anslutning till mittlandsleden samt på ytor som vuxit igen i senare tid, exempelvis i anslutning till skötselområde 2. Graden av ljusinsläpp ska vara anpassad för rödlistade marksvampars behov.

Skötselåtgärder

- Om möjligt bör området stängslas och betas. Betestrycket behöver vara anpassat för att nå bevarandemålen. Områden får också stängslas bort från fällan för att gynna arter som missgynnas av ett för hårt bete.

- Om området betas utförs naturvårdshuggning, utglesning och röjning för att skapa viss mosaikartad luckighet, med gläntor, glesa partier, bryn och eventuellt sammanbindande öppna stråk i delar av skötselområdet. Utgå från ytor som vuxit igen i senare tid. I samband med skapande av luckor friställs lämpliga äldre lövträd och hasselbuskar. Vid behov av efterträdare bör även yngre träd av framför allt ek, men också oxel, sälg och björk gynnas. Gammal hassel och andra troliga värdträd för marklevande svamp sparas (flera svampfynd har bland annat gjorts i närheten av skötselområde 2).
- Friställning av lämpliga träd och viss röjning av igenväxningsvegetation kan utföras även utan bete men behöver då vara mindre omfattande på grund av risk för återkommande igenväxning.
- Gran fälls, röjs eller ringbarkas.

3.2 Skötselområde 2: Fuktäng och kärr (ca 1 hektar)

Beskrivning

Skötselområdet utgörs av små ohävdade fuktängs- och kärrmiljöer med omgivande av igenväxningsvegetation i form av buskar och sly. Den pågående igenväxningen missgynnar hävdgynnade arter som strandmaskros, dvärgviol, ängsstarr och ängsnycklar. Orkidéerna kärrknipprot och brudsporre blommar fortfarande, men är mycket fåtaliga. På fuktig mark växer även rödklint och ängsvädd, den senare en viktig värdväxt för den hotade väddnätjärilen som observerats i området år 2003. Den vedartade igenväxningsvegetationen representeras av bland annat brakved och ask. Olika gräs och halvgräs såsom blåtåtel och till viss del ag begränsar också blomrikedomen.

4. Fuktäng med ett mindre agbevuxet parti.

Bevarandemål

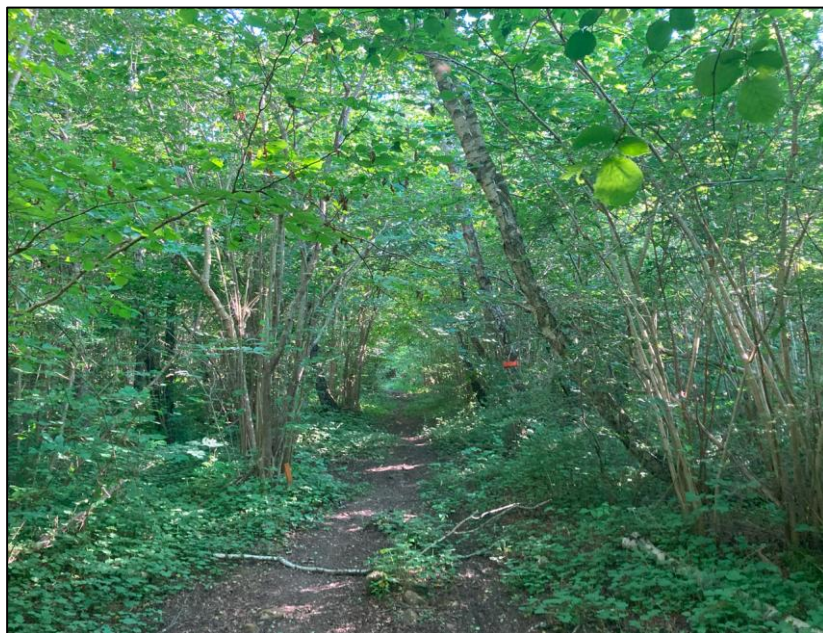
- Arealen kalkfuktäng (6410 a) och/eller (rikkärr 7230) bör utökas till minst 1 ha.
- Hydrologin ska vara så naturlig som möjligt.
- Fuktängs- och kärrmiljöerna ska i huvudsak sakna träd, buskar och större partier med igenväxningsvegetation såsom ag. Ojämna buskage med bland annat hassel och brakved ska dock finnas i omgivande bryn.
- Förnalager som missgynnar skyddsvärd flora ska inte ansamlas.
- Omfattande trampskador som missgynnar värdefull flora ska inte förekomma.
- Typiska och karaktäristiska arter för naturtypen ska förekomma allmänt, inte minst av kärlväxter. Populationen av ängsvädd, som är en viktig värdväxt för den hotade väddnätfjärilen bör inte minska och tillåtas bli högväxt i delar av området.

Skötselåtgärder

- Igenväxningsvegetation röjs/slås bort i fuktängs- och kärrmiljöerna. Rójningar/naturvårdshuggningar får gärna ske i de kraftigt igenvuxna kantzonerna för att öka mängden öppen fuktäng/kärr, skapa brynmiljöer, samt binda ihop öppna fuktängsytor. Utgå från sent igenvuxna ytor och spara äldre hassel och andra troliga värdträd för naturvårdsintressanta svampar i kantzonen mot skötselområde 1. Yngre och medelålders björkar och andra träd som växer nära våtmarkerna får gärna fällas så att mer vatten kan nå kärret.
- Området bör hävdas extensivt, gärna med slätter men bete kan också vara ett alternativ. Hävden behöver vara anpassad så att ängsvädd och andra typiska arter kan fortleva.

4. Friluftsliv

Naturresevatets västra del genomkorsas av Mittlandsleden som leder genom det natursköna mittlandet till populära besöksmål som Borgs by som ligger nära resevatet. Cirka 700 meter söder om resevatet kommer man till den imponerande fornborgen Gråborg. Bortsett från vandrare på mittlandsleden är resevatet inte särskilt välbesökt. Vid eventuellt framtida bete och luckhuggningar kommer igenväxningen att minska, vilket skulle kunna göra resevatet mer tillgängligt för besökare.

5. Mittlandsleden löper genom området.

Bevarandemål

- Informationstavlor, mittlandsleden och gränsmarkeringar ska vara i gott skick.

Skötselåtgärder

- Reservatets gränser ska markeras i fält.
- Informationstavla sätts upp i anslutning till Mittlandsleden. Förslag till placering enligt skötselplanskartan bilaga 5.1.
- Tillsyn och underhåll av informationstavla och vandringsled, inklusive röjning av marken närmast informationstavlan.
- Mittlandsleden får underhållas, röjas och markeras vid behov. Andra mindre stigar får vid behov röjas fram.
- Stängselgenomgångar kan sättas upp om området betas.
- Träd och grenar som bedöms som farliga i anslutning till mittlandsleden får åtgärdas och i första hand beskäras eller kapas till högstubbar. Den döda veden som uppstår i samband med åtgärder lämnas i området som livsmiljö för flora och fauna om det inte påverkar framkomligheten.

5. Dokumentation och uppföljning

5.1 Dokumentation och uppföljning av skötselåtgärder

Vid åtgärder och uppföljning av skötselåtgärder ska förvaltaren dokumentera:

- var, hur och när åtgärder/uppföljning utförts
- vem som utfört åtgärder/uppföljning
- kostnad och finansiering för utförd åtgärder/uppföljning

Åtgärder som inte utförs av förvaltaren ska dokumenteras genom att utföraren på begäran redovisar utförda åtgärder.

5.2 Uppföljning av bevarandemål

Förvaltaren ansvarar för uppföljning av naturreservatets bevarandemål samt eventuellt behov av anpassning av skötseln. All

uppföljningsverksamhet inom reservatet dokumenteras i Naturvårdsverkets databas.

5.3 Revidering av skötselplan

Om tillsyn eller uppföljning visar att det finns behov av anpassning av skötseln för att uppnå syftet med naturreservatet kan skötselplanen revideras.

6. Artlista

Förteckning över känd förekomst av rödlistade arter, signalarter, arter upp-tagna i EU:s art- och habitat- respektive fågeldirektiv, arter som berörs av Åtgärdsprogram för hotade arter samt andra intressanta arter inom naturreservatet Gunnarstorp. Artlistan är sammanställd med data från 1996 – 2025.

Rödlistekategorier enligt den nationella rödlistan fastställd av Naturvårdsverket 2020.

Rödlistekategori:

- EX = utdöd (extinct)
- RE = nationellt utdöd (regionally extinct)
- CR = akut hotad (critically endangered)
- EN = starkt hotad (endangered)
- VU = sårbar (vulnerable)
- NT = nära hotad (near threatened)
- DD = kunskapsbrist (data deficient).

S: Signalart enligt Skogsstyrelsens signalartslista för nyckelbiotopsinventeringen.

N2000: Arter som står upptagna i bilaga 2 till art- och habitatdirektivet. Det vill säga en art av sådant unionsintresse att särskilda bevarandoområden (art- och habitatdirektivet) behöver utses.

ÅGP: Arter som berörs av Åtgärdsprogram för hotade arter.

Referenser:

- LST = Länsstyrelsen 2023-2024
- NC = Naturcentrum 2018 och 2024
- AP = Artportalen
- LST 1996 = Hässleinventering Länsstyrelsen 1996

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Röd-liste-kategori	Signalart	Referens	Övrigt
Kärlväxter					
<i>Ulmus minor</i>	Lundalm	CR		LST	
<i>Valeriana dioica</i>	Småvänderot	VU		LST	
<i>Dactylorhiza incarnata</i>	Ängsnycklar			LST	Fridlyst
<i>Gymnadenia conopsea</i>	Brudsporre			LST	Fridlyst
<i>Epipactis palustris</i>	kärrknipprot			LST	Fridlyst
<i>Carex hostiana</i>	ängsstarr	NT		LST	
Svampar					
<i>Cortinarius prasinocyaneus</i>	Beryllspindling	EN		NC	
<i>Cortinarius infractus</i>	Bitterspindling		S	AP	
<i>Cystolepiota seminuda</i>	Blek puder-skivling		S	AP	
<i>Clavulinopsis microspora</i>	Broskfingersvamp		S	AP	
<i>Cortinarius marklundii</i>	Elastisk spindling	EN		NC	

<i>Suillellus luridus</i>	Eldsopp		S	NC	
<i>Cortinarius multi-formium</i>	Frostspindling	EN		NC	
<i>Melanophyllum haematospermum</i>	Granatskivling		S	AP	
<i>Cortinarius arcuatorum</i>	Grisspindling	VU		AP	
<i>Lactarius flavidus</i>	Gul lilariska	NT		NC	
<i>Mycena renati</i>	Gulfotshätta		S	NC	
<i>Plicatura crispa</i>	Kantarellmussling		S	LST	
<i>Cortinarius elegantior</i>	Kungsspindling	NT		NC	
<i>Ramariopsis subtilis</i>	Ljus ängsfingersvamp	NT		LST 1996	
<i>Lepiota subalba</i>	Lundfjällskivling		S	LST 1996	
<i>Lycoperdon atropurpureum</i>	Lundröksvamp	EN		LST 1996	
<i>Cortinarius magicus</i>	Lövstrimspindling	NT		NC	
<i>Cortinarius flavovirens</i>	Mjölspindling	VU		NC	
<i>Cortinarius cotoneus</i>	Olivbrun spindling	NT		NC	

<i>Clavaria falcata</i>	Opalfingersvamp		S	LST 1996	
<i>Cortinarius caesiocortinatus</i>	Pilfotsspindling	VU		NC	
<i>Cortinarius eucaeruleus</i>	Praktspindling	VU		NC	
<i>Cortinarius rufoolivaceus</i>	Slottsspindling	NT			
<i>Cortinarius cisticola</i>	Solvän- despindling	NT		NC	
<i>Cystolepiota bucknallii</i>	Violettfootad puderskivling	NT		LST 1996	
<i>Ramariopsis pulchella</i>	Violfingersvamp	VU		LST 1996	
Groddjur					
<i>Rana dalmatina</i>	Långbensgroda	NT		LST	Frid- lyst. ÅGP
Fjärilar					
<i>Euphydryas aurinia</i>	Väddnätjäril	VU		LST	ÅGP
<i>Lycaena hippothoe</i>	Violettkantad guldvinge	NT		AP	

7. Referenslista

Artdatabanken. 2020. Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken SLU, Uppsala.

Eliasson, C, U. 2008. Åtgärdsprogram för väddnätfjäril. Med bilaga för kärrantenmal, ängsväddantenmal och rosenmott 2008–2012. Naturvårdsverkets rapport 5920.

Forslund, M., Råberg, S., Knutsson, T., Lange, C. 1998. Inventering av hässlen på Ölands mittland – Beskrivning av struktur och mark-svampflora. Länsstyrelsen Kalmar län.

Hedin, J., Niklasson, M. & Bengtsson, V. 2018. Veteranisering – verktyg istället för tid. Fauna & Flora. 113:2, 13 -25.

Nitare, J. 2019. Skyddsvärd skog, naturvårdsarter och andra kriterier för naturvärdesbedömning. Skogsstyrelsen. Jönköping.

Webbplatser

Artdatabanken, rödlistade arter, <http://artfakta.artdatabanken.se/>

Naturvårdsverket. Art- och naturtypsvisa vägledningar för Natura 2000. Naturvårdsverkets hemsida: <http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledningar/Skyddad-natur/Natura-2000/>

Riksantikvarieämbetets fornlämningsregister, <http://www.fmis.raa.se>

Artportalen, <http://www.artportalen.se/>

Geologiska data, <http://www.sgugeolagret.se/GeoLagret/>

Historiska kartor har laddats ner via Lantmäteriets e-tjänst [Arkivsök](#)

8. Bilagor

5.1 Skötselplanskarta

Skötselplanskarta Naturreservatet Gunnarstorp

